

ADVIES Nr. 1.873

Zitting van woensdag 6 november 2013

Voorontwerp van wet tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht

x x x

2.633-1

ADVIES Nr. 1.873

Onderwerp: Voorontwerp van wet tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht

Mevrouw Turtelboom, minister van Justitie, heeft bij brief van 31 mei 2013 het advies van de Raad ingewonnen over een voorontwerp van wet tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht.

De werkgroep Sociaal Strafwetboek werd met de bespreking van dat vraagstuk belast.

In het kader van zijn werkzaamheden heeft de Raad kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de Federale Overheidsdienst Justitie.

Op verslag van die werkgroep heeft de Raad op 6 november 2013 het volgende advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Mevrouw A. Turtelboom, minister van Justitie, heeft bij brief van 31 mei 2013 het advies van de Raad ingewonnen over een voorontwerp van wet tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht.

A. Retroacta

De Raad herinnert eraan dat de hervorming van het sociaal strafrecht, die in 1999 werd aangevat, het resultaat is van een lang proces waartoe de toenmalige minister van Werk het initiatief heeft genomen en waaraan de Raad actief heeft meegewerkt.

Zo heeft hij zich in advies nr. 1.549 van 9 maart 2006 uitgesproken over een wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot het sociaal strafrecht. Die wet van 3 december 2006 beoogt enerzijds de oprichting van een gespecialiseerde correctionele kamer in de rechtbank van eerste aanleg en het hof van beroep en anderzijds de instelling van een rechtsvordering ten behoeve van het arbeidsauditoraat.

De Raad heeft op 18 juli 2006 ook advies nr. 1.562 uitgebracht, dat niet alleen handelt over de artikelen die de bevoegdheden van de sociale inspectie verruimen en die uit het oorspronkelijke wetsontwerp werden gehaald en in het wetsontwerp houdende diverse bepalingen werden opgenomen, maar ook over de artikelen van het voorontwerp van wet tot invoering van een sociaal strafwetboek.

De Raad heeft ten slotte in oktober 2009 uit eigen beweging een positief advies uitgebracht over het wetsontwerp tot invoering van een sociaal strafwetboek (advies nr. 1.704 van 7 oktober 2009).

Sedertdien werden een wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht en een wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek aangenomen. Die twee wetten zijn in werking getreden op 1 juli 2011.

De Raad merkt op dat het voorgelegde voorontwerp van wet dus de derde wettekst over die materie is, en zo het proces tot hervorming van het sociaal strafrecht nog verder aanvult.

B. Onderwerp en draagwijdte van de adviesaanvraag

De Raad merkt op dat het voorgelegde voorontwerp van wet een dubbel doel nastreeft:

- Het heeft enerzijds tot doel het Sociaal Strafwetboek te actualiseren sedert de wet tot invoering van een Sociaal Strafwetboek het wetgevend proces heeft aangevat.

Die wijzigingen hebben zowel betrekking op Boek 1 van het Wetboek, dat gewijd is aan de preventie, de vaststelling en de vervolging van de inbreuken en hun bestraffing in het algemeen, als op Boek 2, dat de bepalingen over de inbreuken bevat.

De wijzigingen in Boek 2 beogen ook een aanpassing van de in het Sociaal Strafwetboek opgenomen incriminaties die steunen op verplichtingen die opgenomen zijn in sociale basiswetten die gewijzigd of opgeheven werden.

Het ontwerp van wet heeft eveneens tot doel de incriminaties die bij vergissing in Boek 2 van het Sociaal Strafwetboek in het leven geroepen werden, op te heffen. Het ontwerp van wet strekt er ten slotte toe de tik-, vertaal- of woordenschatfouten te verbeteren of de in het Sociaal Strafwetboek gebruikte terminologie te uniformeren.

- Het heeft anderzijds tot doel verschillende bepalingen van sociaal strafrecht in de sociale basiswetten te wijzigen.

Het is in het bijzonder de bedoeling een aantal strafbepalingen op te heffen die werden vervangen door bepalingen van het Sociaal Strafwetboek, de wettelijke verwijzingen die de sociale basiswetten bevatten te actualiseren, artikel 5 van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht te vervangen teneinde aan de Koning een wettelijke basis te kunnen geven om over te gaan tot een coördinatie van de wet van 2 juni 2010 en de wet 6 juni 2010, en ten slotte in bepaalde regels wettelijke bepalingen in te voegen die bij vergissing werden opgeheven door de wet van 6 juni 2010.

De Raad constateert verder dat dit voorontwerp van wet ook werd voorgelegd aan de Adviesraad van het sociaal strafrecht, die daarover op 26 juni 2013 een advies heeft uitgebracht (advies nr. 2013/003).

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. De Raad heeft het voorgelegde voorontwerp van wet aandachtig onderzocht.

Hij heeft daarbij kunnen rekenen op de waardevolle expertise van vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de FOD Justitie, die volgens hem een belangrijk werk hebben verricht.

De Raad spreekt zich gunstig uit over het voorgelegde voorontwerp van wet, dat in eerste instantie tot doel heeft de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek en van strafrecht in de sociale basiswetten te actualiseren, en de ondertussen gedetecteerde anomalieën te corrigeren. Hij verheugt zich over de goede voortgang van het proces tot hervorming van het sociaal strafrecht.

B. De Raad heeft evenwel een aantal opmerkingen over het voorontwerp van wet.

1. Hij wenst eerst voorbehoud te maken met betrekking tot de artikelen 61 en 62 van het voorontwerp van wet, die worden besproken in een advies dat de Adviesraad van het sociaal strafrecht op 26 juni 2013 heeft uitgebracht.
2. Verder constateert hij dat artikel 20 voorziet in een sanctie van niveau 3 voor de inbreuken in verband met de verwezenlijking van het bouwwerk op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.

De Raad wijst erop dat er in zijn midden nog werkzaamheden aan de gang zijn over de registratie van de aanwezigheden op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. Hij werd in eerste instantie om advies verzocht over een wetsontwerp houdende invoering van een systeem van registratie van personen op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen; zoals hij in advies nr. 1.866 van 24 september 2013 heeft opgemerkt, heeft hij het echter verkieslijk geacht te wachten tot zijn advies wordt ingewonnen over de uitvoeringsbesluiten, om zich uit te spreken over het systeem van de aanwezigheidsregistratie in zijn geheel. Aangezien de Raad die uitvoeringsbesluiten nog maar pas heeft ontvangen, is hij nog bezig met de bespreking van die teksten. Ondertussen heeft de Raad op 6 november 2013 advies nr. 1.871 uitgebracht over de doelstelling en de inhoud van het wetsontwerp.

3. De Raad merkt bovendien op dat de artikelen 176 en 176/1 betrekking hebben op de sancties inzake uitzendarbeid.

Hij herinnert er in eerste instantie aan dat de in zijn midden vertegenwoordigde organisaties op 23 januari 2012 een principeakkoord hebben bereikt over de modernisering van het reglementaire en het conventionele kader inzake uitzendarbeid. Dat akkoord bevat vier delen:

- aanpassing van de regeling inzake informatie en controle;
- regeling van de dagcontracten;
- gefaseerde afschaffing van de 48-urenregel voor de vaststelling van arbeidsovereenkomsten voor uitzendarbeid;
- invoering en regeling van een motief instroom.

In het licht van dat principeakkoord heeft de Raad op 17 juli 2012 advies nr. 1.807 uitgebracht en op 16 juli 2013 de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 108 betreffende de tijdelijke arbeid en de uitzendarbeid gesloten.

In diezelfde lijn dringt de Raad erop aan om het uitzendbureau bij de niet-opname van de zoveelste poging te sanctioneren wanneer het deze informatie wel gekregen heeft van de gebruiker maar het deze niet heeft overgenomen in de arbeidsovereenkomst.

Het is immers de intentie van de sociale partners om carrousels tegen te gaan en daarvoor indien nodig een strafrechtelijke sanctie te voorzien.

Het staat het uitzendbureau vrij om in geval van betwisting redenen aan te voeren waarom alsnog geen sanctie dient opgelegd te worden.

De leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, dringen er bovendien om dezelfde redenen op aan dat ook wordt voorzien in een sanctie wanneer het uitzendbureau een arbeidsovereenkomst afsluit zonder deze informatie van de gebruiker bekomen te hebben.
